

UDENRIGSMINISTERIET
Nordgruppen

EUK j.nr. 400.A.5-0-0
Den 14. november 2008

REFERAT

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10.-11. november 2008.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008

Der var en kort drøftelse af den kommenterede dagsorden. Det Europæiske Råd i december ventes domineret af to temaer, den finansielle og økonomiske situation samt klima- og energipakken. Flere medlemslande understregede behovet for en aftale om klima- og energipakken inden årets udgang. En del lande ønskede ikke en drøftelse af den fremtidige landbrugspolitik til december.

2. Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP)

Rådskonklusionerne blev godkendt uden drøftelse. I rådskonklusionerne indgik erklæringer om henholdsvis udviklingen af civile kapaciteter, udviklingen af militære kapaciteter, Forsvarsagenturets samarbejde med materielanskaffelsessamarbejdet OCCAR, samt om iværksættelse af en frivillig udvekslingsordning for officerer.

Forsvarsministermødet fokuserede på udviklingen af EU's militære kapaciteter samt på de igangværende og kommende militære EU operationer. Op til mødet blev Forsvarsagenturets styrelsesrådsmøde i forsvarsministerformat afholdt. Danmark var på grund af forsvarsforbeholdet afskåret fra at deltage.

Drøftelsen vedrørende den militære kapacitetsudvikling fokuserede på maritim overvågning, europæiske multinationale styrker, samt på anvendelse af militære kapaciteter til evakuering af EU-borgere. Vedrørende maritim overvågning var der generel enighed om, at initiativerne i EU, NATO og på nationalt plan skal koordineres tættere fremadrettet. Drøftelsen af multinationale styrker fokuserede på, hvorledes de multinationale styrkeformationer, der findes i Europa, gøres mere anvendelige for militære EU operationer. Drøftelsen om anvendelse af militære kapaciteter til evakuering af EU borgere handlede om, hvorledes man fra de europæiske landes forsvar kunne støtte det konsulære samarbejde i EU omkring evakuering. For alle tre emner gjaldt, at man ville arbejde videre med konceptpapirer.

Forsvarsministrenes drøftelse af den militære operation i Tchad og Den Centralafrikanske Republik fokuserede på EU/FN samarbejdet i forbindelse med FN's forventede overtagelse af operationen i marts 2009. I relation til bekæmpelse af pirateri ud for Somalias kyst vedtog

forsvarsministrene en fællesaktion om en kommende maritim operation i området (Operation Atalanta). Henset til forsvarsforbeholdet deltager Danmark ikke i denne operation.

For så vidt angår fællesmødet mellem udenrigs- og forsvarsministrene om EU's engagement i henholdsvis Bosnien og Afghanistan henvises til punkt 6 og 7.

3. (Evt.) Irak

På rådsmødet den 10.-11. november 2008 gav formandskabet et kort indlæg, hvori man fremhævede, at Irak nu befandt sig ved et vendepunkt, og at der er brug for styrket EU-engagement.

Kommissionen oplyste, at EU's bistand nu udgjorde 923 mio. EUR, og at Kommissionen bl.a. støttede institutionsopbygningen og de kommende valg. Derudover oplyste Kommissionen, at frihandelsaftalen med Irak var under forhandling, og at man håbede at kunne afslutte disse forhandlinger i begyndelsen af 2009.

Rådskonklusionerne om Irak, herunder om forlængelse af retsstatsmissionen EUJUST Lex, blev vedtaget som A-punkt.

4. Forberedelse af EU-Rusland-topmødet

Der var tilslutning, på nær fra litauisk side, til EU-formandskabets hensigt om at meddele Rusland på EU-Rusland topmødet den 14. november, at EU er rede til at genoptage forhandlingerne om en ny EU-Rusland rammeaftale i nær fremtid. Efter rådsmødet offentliggjorde EU-formandskabet pressebudskaber, hvor det blandt andet anføres, at en genoptagelse af forhandlingerne på ingen måde legitimerer status quo i Georgien eller russiske adfærd i strid med EU's værdier og principper.

5. Den Demokratiske Republik Congo

Udenrigsministrene havde en drøftelse af situationen i Den Demokratiske Republik Congo. Situationen blev stadig mere kompleks, og der var vanskeligheder med at få den humanitære bistand frem. Der var endvidere fornyede rapporter om menneskerettighedskrænkelser. EU's fremtidige indsats ville fokusere på det politiske og humanitære spor. Der var ingen opbakning til, at EU på nuværende tidspunkt skulle tage skridt til en militær operation.

Rådskonklusioner om situationen i Den Demokratiske Republik Congo blev vedtaget.

6. Det vestlige Balkan

Rådet drøftede situationen i Bosnien-Hercegovina og gav udtryk for bekymring over den politiske udvikling i landet. Rådet udtrykte støtte til målsætningen om overgang fra Den Høje Repræsentants Kontor til et styrket engagement fra EU's side. Vedrørende operation Althea var der enighed om at fortsætte forberedelserne af en afløsningsmission, men ikke at neddroge operation Althea, før der forelå en beslutning om lukning af Den Høje Repræsentants Kontor.

7. Afghanistan

Rådsdrøftelsen om Afghanistan fokuserede bredt på EU's muligheder for at påvirke Afghanistans udvikling i positiv retning. NATO's generalsekretær deltog i Afghanistan-drøftelsen. Behovet for en stærk EU-indsats samt øget koordination i Afghanistan blev berørt. Der var enighed om, at de forudsete valg i 2009 ville udgøre en central udfordring for EU og NATO's indsats. En fortsat styrkelse af EU's politimission (EUPOL) blev fremhævet som en hovedprioritet, ligesom styrkelse af den regionale ramme for indsatsen i Afghanistan (med fokus på navnlig Pakistan) var væsentlig. Formandskabet annoncerede et møde i Paris i december med Afghanistans naboer.

8. EU's reaktion på de stigende fødevarepriser

Rådskonklusionerne om fødevaresituationen blev vedtaget uden debat.

9. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem EU og AVS-landene

EU-udviklingsministrene drøftede de igangværende forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (de såkaldte AVS-lande) og EU. Kommissær Michel fremhævede, hvorledes Kommissionen gennem en række tiltag støttede fremme af regional integration og opfordrede medlemslandene til i deres bilaterale bistand også at arbejde herfor. Kommissær Ashton understregede ønsket om at bidrage til udviklingslandenes økonomiske udvikling og så partnerskabsaftalerne som et vigtigt element heri. Kommissæren understregede, at det kun ville være muligt at gøre fremskridt i forhandlingerne om partnerskabsaftalerne, hvis aftalerne medførte reelle forbedringer for AVS-landene og tilkendegav samtidig åbenhed i spørgsmålet om at indsætte revisionsklausuler i aftalerne således, at man med jævne mellemrum kunne tage bestik af, hvordan aftalerne påvirkede partnerlandenes udviklingsmuligheder. En række medlemslande udtrykte tilfredshed med den konstruktive tone, som kommissæren anslog. Fra dansk side blev det bl.a. understreget, at aftaler om tjenesteydelser måtte vurderes ud fra, om de tjente udviklingslandenes egne interesser. For så vidt angik den videre dialog foreslog Danmark, at man skulle se på muligheden for et uformelt møde mellem EU og AVS-landene. Kommissær Ashton tilkendegav, at hun ville se nærmere på forslaget om et uformelt møde med AVS-landene – hun forestillede sig umiddelbart, at ”dialogmøder” på regionalt niveau ville være det mest nyttige og praktiske. Rådet vedtog konklusioner om de økonomiske partnerskabsaftalers bidrag til regional integration.

10. (Evt.) Burma

Rådet vedtog konklusioner på Burma, hvori ASEM formandserklæringen om bl.a. Burma hilstes velkommen. Rådet erindrede om formandserklæringens opfordring til regimet i Burma om at løslade alle politiske fanger og til at indlede en politisk proces med alle aktører og i samarbejde med FN. Samtidig fremhævede Rådet, at det planlagte valg i 2010 ikke ville have troværdighed, medmindre alle politiske fanger, herunder ikke mindst Aung San Suu Kyi, medlemmer af oppositionen samt de etniske grupper fik mulighed for at deltage. Rådet slog også fast, at såfremt der ikke snart skete fremskridt mod demokrati og national forsoning, måtte det overvejes at indføre nye sanktioner overfor generalerne og ligeledes slække på sanktionerne, såfremt der var fremgang. Endelig hilste Rådet samarbejdet mellem ASEAN, FN og de burmesiske myndigheder om nødhjælpsarbejdet ovenpå cyklonen Nargis velkommen og erindrede om EU's substantielle humanitære indsats til ofrene for cyklonen.

11. Forberedelse af FNs konference om finansiering af udvikling i Doha 29. november – 2. december 2008

EU-udviklingsministrene drøftede og færdigforhandlede udkast til Rådskonklusioner, som indeholder retningslinjer for EU deltagelse i den internationale konference om finansiering af udvikling i Doha. Drøftelserne fandt sted i lyset af, at Doha ville være den første internationale konference efter udbruddet af den finansielle krise. Der var en fælles forståelse i EU af, at det burde undgås, at Doha konferencen endte med en konfrontatorisk tone til mulig skade for bl.a. COP-15. Bistandsforpligtelser (0,7 pct.) og nationale tidstabeller var centrale temaer i drøftelserne. Kompromisset indeholder en opfordring til medlemslandene om at udarbejde tabeller inden for rammen af national kompetence inden 2010. Fra dansk side understregedes behovet for et klart politisk signal i Doha. De fattigste lande måtte ikke ende som taberne. Dette forudsatte, at EU stod ved tilsagn. Konkrete tidsplaner for udmøntningen af bistanden var en troværdig måde at håndtere udfordringen på. Det var vigtigt, at man forberedte sig på at mobilisere substantielle, nye og additionelle midler forud for COP 15. Klimafinansiering var dog ikke et emne til afgørelse i Doha. Det var generel tilfredshed med teksten til Rådskonklusionerne som grundlag for EU's deltagelse i Doha.

12. Libanon

Der var som forventet politisk enighed blandt medlemslandene om det fortsatte behov for en markant EU-indsats i forbindelse med Libanon, herunder tilslutning til rådskonklusionerne om Libanon.